

תהלים (41)

וזהו כוחו של דוד המלך. "אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה לֵה" הכרת הטוב כהתעלות. השירה לה' אינה רק תגובה לשפע, אלא כלי שמחזק את הקשר עם ה'. כשאדם שר ומשבח, הוא מרים את עצמו "ירום ראשי" כי השירה היא מצב של עלייה רוחנית, לא רק רגשית.

המלקט

שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי (ז.כז.)

הפסוק הוא תפילה נרגשת של דוד המלך אל ה', שבה הוא מבקש דבר כפול: "שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא" הקב"ה ישמע את תפילתו. "וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי" לא רק שישמע, אלא גם יחון ויענה לו ברחמים. דוד אינו מבקש בזכות מעשיו, אלא בחסד ובחנינה. הוא יודע שאדם לעולם איננו מושלם, ולכן מבקש: "וחנני" גם אם אינני ראוי, ענה לי ברחמך.

המלקט

שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי (ז.כז.)

חז"ל מלמדים שדוד המלך היה אדם שידע להפוך את הפחד לתפילה. בפרקים הקודמים הוא מדבר על ביטחון מוחלט "ה' אורי וישעי ממי אירא" אך כאן הוא מגלה לנו שגם מי שבוטח בה', עדיין זקוק לתפילה מתמדת. יש כאן שיעור חשוב: ביטחון בה' איננו סתירה לתפילה, אלא השלמה שלה. הבוטח באמת יודע שכל דבר טוב בא רק ממנו, ולכן הוא פונה בתפילה מתמדת: "שְׁמַע ה' קוֹלִי" כי אני יודע שרק אתה באמת יכול לעזור. המלקט

לֵךְ אָמַר לִפְנֵי בִקְשׁוּ פָנַי אֶת פָּנֶיךָ ה' אֲבִיבֶשׁ (ח.כז.)

פנינה מתוקה מדבש בפסוק זה, אמר הגאון רבי נפתלי הרץ הלוי, אב"ד יפו. מסופר בגמרא (ברכות ג:) שבכל יום כשעלה עמוד השחר, היו חכמי ישראל נכנסים אצל דוד המלך ואומרים לו: אדוננו המלך, עמך ישראל צריכים פרנסה וכו', ולכאורה קשה: למה היו צריכים לעשות כך בכל יום ויום? אך הנה, אמר אב"ד יפו, כתב הרמ"א (אורח חיים, סימן א): כשם שאין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כישיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דיבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדיבורו במושב המלך, כל שכן כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקב"ה, אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר (ירמיה כג, כד): "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאום ה'", מיד יגיע אליו היראה וההכנעה. אך כל זה שייך באדם פשוט, שיכול לצייר לעצמו כיצד הוא מדבר עם מלך בשר ודם, ומזה ללמוד בקל וחומר כיצד יש לדבר ולהתנהג לפני מלך מלכי המלכים אשר מלוא כל הארץ כבודו, אבל המלך עצמו, מה יצייר לעצמו? ואמנם, משום כך ביקש דוד

פִּי יִצְפְּנִי בְּסִפָּה בְּיוֹם רָעָה יִסְתְּרֵנִי בְּסִתְּרִי אֶהְלֹו בְּצוֹר יְרוּמָמְנִי: וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל אֵיבִי. (כז.ה-ו)

אפשר לפרש על פי מה שכתב הרב נחל קדומים ז"ל לתוך שתי מדרשות שמדרש אחד אומר (שבת פ"ח.): ויתיצבו בתחתית ההר מלמד שכפה עליהם ההר כגיגית שאם יקבלו מוטב ואם לאו שם תהיה מיתתם שם תהיה קבורתם, ומדרש אחר אומר שכפיית ההר היא כמו חופה. ויתירץ דמתחילה כפה ההר ואמר אם אתם מקבלים התורה וכו' וכשהודו לקבל אותה, כפיית ההר נעשית כמו חופה המצוירת ומרוקמת, וכן ההר נעשה כחופה מאיר ומזהיר כאספקלריא, וישראל נצבים תחת החופה. והביא תרגום יונתן ז"ל שפי' בפסוק "ויתיצבו בתחתית ההר" ומן יד תליש מארי עלמא ית טורא וזקפיה באורא והוה (גיז א') [זייג הי] כאספקלריא ואתעתדו תחותי טורא ועיי"ש באורך עכ"ל. ולפי דברי קודשו אפשר שזה נרמז בפסוק כאן כי יצפנני בסוכה ביום רעה, ירצה כי הלא תראה במעמד הר סיני כשכפה עליהם הר כגיגית וגו' היה נראה לכלותם ח"ו, כמ"ש במדרש שכפה עליהם הר כגיגית וגו' וזהו כי יצפנני בסכה דהיינו תחת ההר ששם תהיה קבורתם ב"מ, וזהו ביום רעה, וכשהודו לקבל התורה אז נעשית כפיית ההר כמו חופה וזה שסיים הפסוק יסתירני בסתר אהליו שנעשית כפיית ההר כחופה, גם עתה בצור ירוממני וירום ראשי על אויבי וגו'.

ספר תהלים שם

משמעון

וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל אֵיבִי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה לֵה' (ז.כז.)

הפסוק הזה מגיע אחרי שדוד המלך מתאר בתחילת הפרק את ביטחונו בה': "ה' אֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא..." לאורך הפרק דוד עובר מתפילה ובקשה אל ביטחון, שמחה והודיה. ופה, (בפסוק ו), מגיע הרגע של ההתרוממות: "וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי..." דוד כבר חש שה' ענה לו, והוא מרומם את ראשו מעל אויביו. "וְעֵתָה" עכשיו, גם לפני שהניצחון בפועל הגיע, דוד לא אומר "כאשר ירום ראשי", אלא "ועתה". הוא כבר חש את הישועה עוד לפני שהיא מתממשת. זה מלמד אותנו על אמונה וביטחון אמיתי בה', לראות את הישועה בעיניים רוחניות גם כשהמציאות עוד לא השתנתה. וְאֶזְבְּחָה בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה – שמחה פנימית שמביאה לקירבה.

ה"זבח" הוא ביטוי של הודיה ושל קירבה לה'. "תרועה" קול שמחה, תקיעה בשופר, קריאת לב שמתרגשת מהודיה. כאשר האדם מאמין באמת שה' מושיע אותו, הוא כבר מרגיש צורך להודות, עוד לפני שהניצחון הגיע

חיזוק פנימי. רק אז האדם מגלה את כוחו האמיתי את הנוכחות האלוקית שבתוכו. **פירוש על פי המלכים**

הלכה: אם חייב לאכול בשר כדי לענג את השבת
השו"ע (סימן רנ ס"ב) פוסק שצריך להרבות בבשר ומגדנות כפי יכולתו, וכתב ע"ז **המשנ"ב** (בסימן רמ"ב סק"א) שדברי הגמרא האומרת שיש לכבד את השבת בדגים גדולים וכו', זהו דווקא באותם מקומות שמתענגים ממאכלים אלה, אולם אם אינו מתענג באכילת הדגים אין לו כל חיוב לאוכלם. ולכן גם בנידון שלנו, אם כבר שבע מאכילת הדגים וקשה לו לאכול את מנת הבשר, אין חיוב בזה ואף ראוי שלא יאכל, כיון שיש חשש שזוהי אכילה הגסה.

ספר "הליכות שבת" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: הטוב נראה והרע נעלם. פתגם חסידי

חקירה: זה נהנה וזה לא חסר פטור: מפני שלא החסיר מהבעלים, או מדין כופין על מידת סדום, אך מה שלא החסיר לא פוטר, שהרי צריך להתחייב משום שנהנה. (ר' חיים מטעלו ב"ב ח, עמוד קצב, ד"ה והנה, פני יהושע ב"ק כ: מידת סדום, גרש"ש ב"ק יט-ג, וקונטרסי שיעורים ב"ק יב-ח: מפני שלא החסיר)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: המלך והיהלום: פעם היה מלך שקיבל יהלום יקר וגדול, אך יום אחד נפל היהלום ונוצר עליו סדק קטן. המלך הזמין את טובי האומנים לנסות לתקן את הפגם, אך איש לא הצליח. לבסוף בא צורף זקן ואמר: הניחו לי לנסות. כעבור כמה ימים חזר הצורף עם היהלום והמלך לא האמין למראה עיניו: היהלום היה שלם ויפה מתמיד! הצורף חרט על הסדק צורת גבעול דק, וממנו חרט פרח מקסים. הפגם נהפך ליופי. כששאלו אותו איך עשה זאת, ענה הצורף: אין בעולם דבר פגום שאי אפשר להפוך אותו לדבר יפה אם מסתכלים עליו בעין טובה.

סיפור חסידי

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וסי חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עוזיא, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזויה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** שרה זסון אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר ולייזתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גיילל לאוני. **לעילוי נשמת:** ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי ורגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל.

המלך שחכמי ישראל יכנסו אצלו בכל יום, וכמובן שנכנסו אצלו בהכנעה ונהגו עימו בגינוני מלכות, וכך למד איך צריך להיות בהכנעה גדולה לפני ה'. וזו כוונת דוד המלך בתהלים: **"פָקְשׁוּ פָנַי"**, דהיינו: בקשתי מחכמי ישראל שיבקשו את פני בכל יום, כדי ש"אֶת פָּנַי ה' אֶבְקֶשׁ" שיהיה לי ציור אודות ההכנעה הנדרשת מאדם הניצב לפני מלך, וממנה אלמד בקל וחומר כיצד לנהוג ולדבר לפני מלך מלכי המלכים.

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

אל תסתור פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי אֶל תַּט בְּאֶף עֲבָדְךָ עֲזָרְתִּי הָיִיתָ אֵל תִּשְׁשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (פסוק ט')

יש לדקדק דהוה ליה למימר **"עזרתי תהיה"** שהיא לשון עתיד ולא **"היית"** שהוא לשון עבר, וגם מדוע חזר לומר לשון עתיד **"אֵל תִּשְׁשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי"**. ויבואר על פי מה שכתב הרב דרכי הים ז"ל (דרוש ה' לשבת כלה דכ"ב ע"א) שכתב משם הרה"ג מהר"י בי רב בא בימית כוונת הכתוב ה' ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל, וז"ל דלכאורה פסוק זה משולל הבנה דמתחלה אמר דהא-ל יתברך העמיד אותו ונתן לו עז לגבי הרים וגבעות, ושוב אמר שהסתיר פניו ממנו ושהיה נבהל, אמנם כתב הרב שכוונת הכתוב לומר שהיה דוד המלך תמיה על מעשה ה' כשהיה מסתיר פניו ממנו בשביל מעשיו אשר לא טובים, שאם כשהיטיב עמי הייתי ראוי מצד מעשי נחא כשהסתיר פניו ממני בשביל מה שחטאתי ועשיתי מעשים אשר לא יעשו, אמנם אנכי הרואה מעולם לא הייתי ראוי מצד מעשי הטובים, וכשהיטיב עמי היה ברצונו הטוב שרצה להעמידני על הררי עז שהם הנסים והנפלאות שעשה עמי, מעתה כשהסתרת פניך ממני ולא עזרתני הייתי נבהל, למה עזבתני דמעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר, עכ"ל. ועל פי דברי קדשו יבא הכל על נכון שאמר דוד המלך ע"ה לפני הקב"ה אל תסתור פניך ממני בשביל מה שחטאתי לפניך, ואל תט באף על עבדך, והטעם שהרי עזרתי היית מקודם והגם שלא הייתי ראוי מצד מעשי הטובים והטבת עמי ברצונך הטוב, א"כ גם עתה אל תטשני ואל תעזבני דמעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר.

פי אָבִי וְאִמִּי עֲזֹבֵנִי וְה' יֶאֱסֶפֶנִּי (כז.)

דוד המלך מתאר תחושת בדידות עמוקה אפילו במצב שבו הקרובים ביותר, האב והאם, עוזבים או אינם יכולים לעזור עדיין הוא יודע שהקב"ה לא יעזוב אותו. זוהי אמונה מוחלטת שה' הוא מקור הנחמה והביטחון גם כשהעולם כולו מתרחק. **"אָבִי וְאִמִּי עֲזֹבֵנִי"** לא בהכרח כפשוטו, אלא רמז לכך שכל הכוחות הטבעיים שמהם האדם ניזון (אב הכוח המשפיע, אם הכוח המחזיק ומזין) עלולים "לעזוב" ברגעי משבר. **"וְה' יֶאֱסֶפֶנִּי"** כשהאדם מאבד את המשענות החיצוניות, הקב"ה **"אוסף"** אותו כלומר, נותן לו מקום, זהות,

